

Virtuaalitodellisuus rikastaa luontomatkailua

16.12.2025

HAVU-hankkeen opintomatka Pohjois-Viroon lokakuussa 2025 tarjosi 36 osallistujalle mahdollisuuden tutustua luontomatkailuun ja siihen, miten virtuaalitodellisuus voi tuoda historian ja luonnon uudella tavalla lähelle matkailijaa. Matkan ohjelma suunniteltiin yhteistyössä paikallisen asiantuntijan kanssa, mikä mahdollisti mielenkiintoisten ja hankkeen teemoihin hyvin soveltuvien kohteiden löytämisen.

Elämyksiä luonnon keskellä

Ensimmäinen kohde oli Toosikannun villieläinpuisto, joka levittäytyy yli 900 hehtaarin aidatulle alueelle. Toosikannussa pääsee kokemaan Viron luonnon läheltä ja oppimaan villieläimistä vastuullisesti ja turvallisesti. Puistossa elää lähes 500 punahirveä sekä kettuja, jäniksiä ja muuta pienriistaa. Kaikki eläimet ovat villieläimiä, jotka liikkuvat vapaasti omassa luonnollisessa elinympäristössään. Vierailijat pääsevät havainnoimaan eläimiä niiden ehdoilla: asukkaat saavat itse päättää, missä ja milloin näyttäytyvät. Retkemme ajankohdan ansiosta pääsimme seuraamaan punahirvien soidinmenoja ja tutustumaan alueen monipuoliseen luontoon retro-ajoneuvojen kyydissä. Puistossa korostui elämyksellisyys, luonnon aitous ja opastuksen asiantuntevuus ja moni koki kierroksen ainutlaatuisena.

Seuraavaksi ryhmämme vieraili Puhtaan veden teemapuistossa, jossa luonnon ilmiöt ja ympäristön monimuotoisuus tuotiin esiin innostavalla ja tarinallisella otteella. Erityisesti esteetön metsäreitti ja lasikajakin esittely jäivät osallistujille mieleen. Matkan aikana vierailtiin myös Sagadin metsämuseossa ja kartanossa sekä Viru Kodan kalliotaidekeskuksessa, joissa korostuivat historian havainnollistaminen, interaktiiviset näyttelyt ja asiantunteva opastus.

Historia herää eloon virtuaalilasien avulla Toila-Oru-puistossa ja Lammasmäen Lomakeskuksessa

Matkakohteisiin kuuluivat myös Toila-Oru-puisto ja Lammasmäen Lomakeskus, joissa virtuaalitodellisuus oli keskeisessä roolissa osana matkailuelämystä. Virtuaalisuus toi molemmissa kohteissa historian ja luonnon lähemmäs matkailijaa, tarjosi elämyksiä ja herätti uusia ajatuksia siitä, miten teknologia voi rikastaa luontomatkailua.

Toila-Oru-puistossa osallistujat pääsivät VR-lasien avulla aikamatkalle vuoteen 1938, jolloin alueella sijaitsi Viron presidentin loistokas palatsi. Virtuaalitodellisuus toi historian eläväksi tavalla, joka teki vaikutuksen moniin retkeläisiin. Osallistujat saivat kulkea raunioituneen linnan käytävillä ja puistossa, nähdä rakennuksen loiston ja kuulla sen tarinan virtuaalilasien kautta. Palautteissa korostui erityisesti elämyksellisyys ja historian havainnollistaminen:

“Upea, mielenkiintoinen kokemus palata aikamatkalle rakennukseen ja alueeseen, jota ei enää ole.”

“Silmiä avaava kokemus. Oli hienoa nähdä, millainen linna-alue on mahdollisesti ollut ja sen jälkeen osasi kuvitella omin silmin alueen.”

“Tosi mielenkiintoinen ja hauska kokemus. Historian omaksumista uudella tavalla.”

Kuva 1. Virtuaalielämys ”VR Toila 1938” (kuva: Sanna Jyllilä, 2025).

Lammasmäen Lomakeskuksessa VR-elämys vei osallistujat kivikaudelle Kunda-joen varrelle Viron vanhimmille asuinpaikoille. Virtuaalilasien avulla päästiin tutustumaan alueen alkuhistoriaan ja liikkumaan

virtuaaliympäristössä, mikä teki kokemuksesta ainutlaatuisen. Samalla nautittiin paikallisesta riistalounaasta ja tutustuttiin virolaiseen saunakulttuuriin. Osallistujat kuvasivat kokemusta muun muassa näin:”Kokonaisuus oli todella hyvä VR-lasien kanssa. Ideoita kumpusi.”

“Virtuaalimatka Lammasmäen alkuajoille kiehtova. Ruoka todella hyvää. Kiitos.”

“Mahtava luonnonläheinen paikka. Uusi VR-kokemus, koska pystyi liikkumaan ympäristössä.”

Kuva 2. Retkeläiset Lammasmäen Lomakeskuksen virtuaalimatkalla (kuva: Sanna Jyllilä, 2025).

Matkan anti osallistujien silmin

Opintomatka Pohjois-Viroon sai osallistujilta erittäin myönteistä palautetta. Elämyksellisyys, historian havainnollistaminen ja luonnonläheisyys nousivat vahvoiksi teemoiksi. Erityisesti virtuaalitodellisuuden tarjoamat mahdollisuudet koettiin silmiä avaavina ja inspiroivina. Moni osallistuja kertoi saaneensa uusia ideoita oman yrityksen tai organisaation asiakaskokemuksen kehittämiseen. Palautteissa kiiteltiin myös matkan monipuolista ohjelmaa, sujuvia järjestelyjä sekä asiantuntevaa opastusta. Matka myös vahvisti käsitystä siitä, että Viro on luontomatkailun kehityksessä edelläkävijä ja vierailuja toivottiin lisää tulevaisuudessa.

Artikkeli on kirjoitettu osana Havu – Hyvinvointia ja elämyksiä yksityismetsistä uusien teknologioiden avulla -hanketta, joka on EU:n osarahoittama. Hanketta rahoittaa Etelä-Pohjanmaan liitto JTF-rahoituksena.

Hankkeen nettisivut: Havu**Sanna Jyllilä**
lehtori
SEAMK

Kirjoittaja toimii SEAMKissa lehtorina ja asiantuntijana matkailun kehittämishankkeissa, jolle kestävä matkailu

on erityistä osaamisaluetta.